

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „

Feljels szerkesztő:

Fehér János.

Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címelve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.

Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint.

Lapunk számára hirdetőket — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda fogad el.

A létért való küzdelem.

Hangzatos kifejezés, mondhatnám: sikerült egy frázis; semmivel sem áll mögötte annak a mondásnak, hogy: »A cél szentesíti az eszközt».

A létért való küzdelem! Mi ez voltaképpen? Talán egyéni hajlamokból eredő törekvés, mely helyes úton vezet az egyes embert, az őt megillető társadalmi rendre? Nem; azok, akik a főnti szókkal kísérlik nyújtani az élet meghatározását, azok elnézik a szivtelenséget, s megkerülve a jogot, köteletséget, természetet, — hozzájárulnak a kor tepsedéséhez, és egyre szaporítják a korszak sajtájának megfelelő ideges növéseket, ferde intézményeket.

A természet, ha életet nyújt: feltétele is ad vele. — A növény, az állat mind megéli; csak épen az ember, a kinek észbeli tehetségei által a legfényesebb posztó jutott, van most olyan állapotban, hogy annyira sem tökéletes, mint egy protoplasma. — Tökéletes az, ami valódi rendeltetésének a lehető legjobban megfelel; és kérdem, tökéletes-e az ember, ha állatként csak azért küzd, hogy legyen enni, meg inni valója, — és elvet magát minden magasabb érzelmet?

Ma ott vagyunk, hogy egyik ember a másik szájából veszi ki a kenyeret; és volt az emberiség ügy is, hogy egyik koldus a másikkal, kinek nem vala, megosztotta a kenyerét. — Ma elzárkózik a gazdag, befogja fülét, hogy ne hallja a szegények jajgatását: csak vele hasonló vagyonossal érintkezni s így jut egy helyre pénz, s marad a másik helyen a nyomor. — Két ellenséges tábor ez. Ma még csak táborozás folyik, de mikor az utóbbi tábor, a nyomorultaké megvadul: ez lesz a létért való háború. A francia forradalom szelleme még mindig fel-fel jár kísérteti sirjából, mert idézi a szegénység. Hozattak törvények, de fájdalom, a jog mind a gazdagoké, a szegényeké a kötelesség.

Többségben vannak a szegények, de ha egyes ember köztük nem is nyilvánulhat álta-

lában: összességükben veszedelmes szellemi élete: folytatnak lídegek, számítók és igen ravaszak lesznek. — A ki nélkülöz, idealista. Az ilyen idealisták aztán egymás között is, annyira, a mennyire lehet, érdekházasságot kötnek, ez lévén náluk hasonló ahhoz a szalmaszálhoz, a mely után a haldokló kapkod! A nép erkölcsi durvák, azaz, hogy nincsenek is erkölcsi; tapasztalásból írom, hogy ő is csak pénzre számítanak, szerelemből alig hazasodnak. Nagyon kevés tehát a család, hol boldogan élnek.

Már most az a szegény leány mivé lesz, a ki nem számíthat arra, hogy férjhez megy? Ha az intelligens osztálynak tagja, állás után törekszik, mert ma módjában áll, ha nem az intelligens osztály tagja, arról ne is beszéljünk.

Hát még ott, a hol gazdagok vannak! Ott igen gyakran meg van zavarva a családi boldogság. Óriásiak az igények; a vagyon nem szegénységet, hanem csak pénzt kíván magához, s e körülmények nagyon szűk hatáskört szabnak az egyéni óhajtatásnak.

A társadalom alapját a családi élet képezi. Ha ez rossz, akkor menthetlenül megsínyli a társadalom is. Pedig manapság mintegy divatos, hogy eltereltesse a fiatalok túlságos a gyakorlati iránytól, oda, a hol nem erő nyerne az élethez, hanem inkább elkeserednek.

Ily körülmények közt az legyen kötelességünk, hogy maradjon meg az ember a természet által neki kijelölt úton; a nő legyen nő és a férfi férfi maradjon; mert mihelyt kilép a nő, vagy a férfi a maga sajátosságának köréből: meglagadja önmagát és csak korcs utódoknak lehet szerencsétlen elődje. Ne vezesse az embert más, mint a természet, vagy a szükségesség kényszerítő hatalma. Az a nő, a ki nem hivatásból vagy szükségből lép kenyérkereseti pályára, épen úgy megvetésre méltó, mint az a férfi, a ki gazdagot vesz nőül, hogy ne kelljen dolgoznia. — A hol a szülőktől sem jót nem örökölték, sem jót nem tanulhattak, egy gyöngéd vonást el nem leheltek a gyermekek: ott vége a szívjóságnak,

ez pedig oly követelménye egyik embernek a másik iránt, a mely nélkül, ha szűkölködünk, oly kietlen hideg korszak következik, mint a mai.

Legyen az ember becsületes és szerény. Az még nem fordult elő, hogy becsületes és szerény ember nem tudott volna megélni. Éljen tisztességesen és meglátja, hogy léteinek az élet nem akadályokat, hanem eszközöket nyújt.

Közéletünkben.

Legrosszabbak a képzelt betegségek és legfájdalmasabbak azon veszteségek, a melyektől csak — felünk.

A tényleg meglévő testi bajok ellen segíthetnek az orvosok és gyógyszerék, a valóban bekövetkezett szerencsétlenségbe megadással s türelemmel adjuk meg magunkat; de ki óv, ki véd meg minket azon sötét felhő ellen, mely fejünk fölött lebeg s életünket minden percben villámcsapással fenyeget?

Ilyen viharhoz felhők a — gondok, melyek mindnyajunkat az életen át kísérnek, a mint egyszer megszűnünk gyermekek lenni, a kik egyedül élvezik a gondatlanság előjogát.

Ugyan mi is volna az élet — gond nélkül?

Az ifjúhoz közeledik az a — vizsga alakjában; a hajdandóhoz, mint szerelem és házasság utáni vágy; a család fenntartóját kínozza a rozsló fizetett munkával és sikertelen vállalatokkal; velünk fölkel, velünk lefekszük; sem virradásban sem álmódsában nem hagy el minket; megijeszt, megrémít a háború lármája és a ragály lehelete által; ott mászik a temetőben az özvegyek s árvák oldalán.

Életjáráó nem csak a szegényeknek és nyomorultaknak; csatlakozik kebletlen társalkodónak a boldogok és hatalmasokhoz is; ott ül a fejedelmek oldalán a trónuson; ott örökdió a vasszekrények kúcslyukainál. Magányunkban üldöz minket és a víg emberek társaságában nem távozik tőlünk. Velünk együtt utazik hegyeken, völgyeken s tengereken át.

Micsoda kellemetlen, retentő hatalom az, mely minden nyereségtől megfosztani, minden örömet kisebbiteni, silányítani, minden tekintetet a jövőbe megzavarni képes!

A „FELVIDÉKI HIRADÓ TÁRCAJA.”

Turócvármegye

főispánjai s tisztviselői.

Közl: Bráz Béla

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —
(Folytatás).

Révay Mihály és Ferenc.

E két testvér egyszerre volt e vármegye főispánja. A régi jegyzőkönyvek alapján az 1559. év június havában (feria V. ante festum S. Barnabae) a tisztújító közgyűlésen két főispán elnököl: »per Dnos Comites Michael em et Franciscum de Reva et Universitatem electi iudices.« Hogy a főispánságot (comes supremus) mindketten viseltek, kitűnik abból is, hogy Révay Mihály 1573-ban Jeszzenszky Dániel alispánhoz intézett (tót) levelében supremus comesnek írja magát; Révay Ferenc pedig 1573-ban Prónay Mátyásnak (Mathiae Litterato de Toth Próna) bizonylatot ír alá »Franciscus de Reva Comes supremus Consiliarius Regnis et Sceputiensis Praefectus. Révay Mihálynak még Janos nevezetű testvére volt.

Bárol diploma.

Az 1561. év valóban megérdemelt kitüntetés érte a Révay családot. I. Ferdinand fejedelem méltányolva

Révay Ferenc (I-ső) főispánnak és nádor helytartónak érdemeit s tudva azt, hogy a jelenlegi főispán: Mihály és Ferencnek elődei már évszázadok előtt nemcsak az önzetlen hazafiság hírében állottak, hanem szorgalmas munkálkodásuk s honfűi erényeik által is kitüntetésében s királyi adományokban részesültek. I. Ferdinand király 1561. év február 17-én B'csben Mihály-Ferencet és Janost újabb kitüntetésekben részesíti. Nevezeteket és törvényes utódaiknak adományozta Szklabinya város örökében a bárói ranggal s az örökös főispáni címmel oly feltétel mellett, hogy aki a várnak ura, az a vármegyének valóságos főispánja (comes supremus). Bárol Révay Mihály meghalt 1583.

Bárol Révay Ferenc 1583—1597.

Révay Mihálynak halála után Révay Ferenc foglalta el a főispáni széket. A vármegye újításai körül nagy érdemeket szerzett. Mint jeles képzettségű férfiú tisztújító üléseket rendezett s önközlő szabályok szerint oly módon vezette meg, mely által annak jólétét mozdította elő. Meghalt 1597-ben.

Bárol Révay Gábor (egy hónapig főispán).

Az előbbinek fia. 1598 július 9-én választott meg főispánna. Nemes ambícióval fogott főispáni kormányzásához. Alatta hozott a 8 pontból álló megyei szabályrendelet, melynek értelmében a főispán tartozik a megye előtt hivatalos esküt tenni, nemcsak az alkotmányra, hanem a megyei statutumokra is; hogy a megye által hozott határozatok érvényben maradnak

s tartozik a főispán az elődei által hozott rendeleteket megtartani; a vármegye pecsétje (melyet I. Ferdinand engedélyezett), őrizet alatt tartassék; az eddigi mérték s pénzérték érvényben maradjon. Úgybuzgalma megszaktította a halál. Alig egy hónapig tartó kormányzata után, mely oly szép reményekre jogosított — megszűnt a nemes lélek buzgólkodni 1598 év augusztus havában.

Bárol Révay Péter 1598—1622.

Mihálynak fia. Jeles képzettségű s széles ismeretű férfiú volt. Nagyratörő szellemmel, dicsőre méltó ügykezettel s szerencsés eredménnyel kormányozta e megyét. A vármegye kormányzatát az 1598. év augusztus 16-án tartott gyűlésen vette át. A királynak hű embere, — miért II. Matyás király 1608-ban koronaórré nevezte ki. Korának egyik leg tudósabb főispánja volt, ki tudományával s széles ismeretközével a kor legjelesebbjei közé emelkedett. Érdemei közé sorozandó ama nagy horderű szereplése, hogy Bathlen Gábortól ő szerzte vissza az 1619. évben elvitt királyi koronát. Tudományos szereplése mellett tanúskodik a magyar korona eredete s dicsőségéről írott műve. »De s. Coronae Regni Hungariae ortu virtute victoria fortuna Commentarius.« Nemkülömben az alamegyesrégi szólv értekezlete »De Monarchia et Sacra Corona Regni Hungariae Centuriae.« Nagyratörő szellemével negyedszázadig kormányozta e megyét. Révay Peter valóban nagy szolgáltatott a trónnak s ezen érdemeit folyton királyi

Alapjában csak képződős, csak lényegtelen arányok, csak kisértek.

S mégis veszedelmesebb a betegségnél, a sebeknél, rablásnál, sőt halálnál is.

Az ő bírodalma a — *lehetőségek* országa; öötöze — a határozatlanság felhője; fegyverei pedig — az aggodalom s félelem.

Lehetetlen, hogy mindazon érzelmeit, melyek a gond közös neve alatt ismeretesek, az erkölcsi megítélés egy és ugyanazon szempontja alá hozhassuk.

Bizonyos értelemben még a legértelmesebb s legderekabb embernek élete sem lehet gond nélkül.

Ha gond alatt, a jövővel való személtést, a későbbi eseményekre való előkészülést, az élethez szükséges dolgoknak megszerzését, a vesztés és hiány elleni biztosítást értjük; akkor az egyszerűen az önfentartás s félajánlata tartozik.

Ugyanis, melyik aya nem tartja kötelességének gondoskodni gyermekeinek testi s szellemi fejlődéséről?

Melyik haziaszónok nem gondoskodik a gazdaság rendezett vezetéséről? Melyik okos ember nem gondoskodik egészségéről?

Csak a könnyelmű pazarolja el ma azt, a mit holnap nélkülözni fog; csak a lelkiismeretlen hagyja figyelmen kívül övéi jövőjének biztosítását, a varatlan, előre nem látott szerencsétlenség esteire.

Azonban egészen más dolog azon intézkedéseket tenni és azon eszközöket felhasználni, melyek a létért való küzdelemben szükségesek; s egészen más, az esetleg bekövetkező csapásoktól való félelem s aggodalmak által az életet keserítien.

Valóban elég dolog van, melyek összes figyelemünket, egész szorgalmunkat megérdemlik s igénybe veszik. Olyanok: jellemünk képmése nemes példák után; akaratunknak összehangolása az isteni törvényekkel; lelkiünk nyugalma a szenvedélyek s vétkek kísértéseiben.

Midőn ez így van, bizonyosan nemcsak nem okos, de egyenesen tönkös eljárás volna, ha szívünk-lelkünknek aljas s hiú képzelte gondokkal terhelnék s így életünket mintegy szándékosan nehezítnék. Ugy hiszem, ebben megegyeznek kedves olvasóim.

Cselkó József.

Lapszemle.

A Turóc-szent-mártoni tót nemzetiségi vezérferfiak szeme e napokban megakadt egy új magyar lapon, melyet állítólag a Banffy—Tisza frakció dirigál s a nemzetiségi politika legduhósebb felorgatója. A »Magyar Szó«-t értjük, melynek programja provokálta a Nádoriné Noviny f. é. 15. számában »Egyetértően kívülnak«*) c. vezércikkét, melyet sanguinikus s a tótság ingerlékenységét jellemző tartalmánál fogva itt szóról-szóra visszaadunk:

»A képviselőház ellenzéke megszeretene enni bennünket ebédre vagy vacsorára. A hivatalos sajtó mentegeti Széllt, hogy hiszen ő eszik bennünket, de nem úgy egy szuszra, hogy azután ne maradjon, hanem jó gazdához illő módon takarékoskodva, mint a füstölt és beszózott húst; megfüstölt minket a magyarosítással, beszózott a pauperizmussal és adminisztratív baszkos-

*) kívük — halálmadár.

dassal és most szépen fogyaszt szjog-gal, »törvénynyel és »igazság-gal. Ez a három a hozzá való salata.

De ez még nem elég. Február 1-je óta megjelenik egy magyar napilap a »Magyar Szó«, mely nem éri be az oppozícióval, a kormánnyal, liberális párttal, vad sovínizmussal, sem az ényomatással, hanem kívánja az egész országnak tüzzel-vassal, stáriummal, akasztófalval, dobbal, lánccal, hóbérrel és peilengérréll való megmagyarosítását. Ezen borzasztó újság hátterében, áll Banffy és az öreg Tisza.

»Avanti signori ladroni!« kiáltott I. Napoleon a velencei patriciusok zúzott fiaihöz, kikből sereget szervezete.

Az új lapnak következő mottói vannak:

»Magyarország kizárólag csak a magyaroké.
»Magyarország csak a magyar szó politikája jogosult.
»Nagy harc vár a magyarokra — s színhelye a nemzetiségi harctér lesz.«
»Magyarországon uralkodnia kell az abszolút magyar fajpolitikának.«

Avanti signori ladroni!

Nyilván bevalljuk, hogy halásak vagyunk az új lapnak az ily viagos beszédért. Mert úgy az ördög az egyenlőségről szóló szép beszédekért, ha a tettek másról mesélnek. Legnehezebb a zsarnokság, ha gyávaság urálja. A gyáva tud lenni a legrettenetesebb zsarnok. A nyílt szónak az a jó oldala, hogy tudod mihez tartsd magad!

Igen az új lap szavai világosak: nektek nem magyar nemzetiségeknek nincs jogotok élni és csak azért vagytok a földön, hogy helyet csináljatok a magyar fajnak (Lásd: »Magyar Nemzet 1900. évi febr. 4-iki 34. számának vezércikkét, a hol áll: Minden erőt ki kell fejteni, a magyar faj terjeszkedésének útjából eltávolítani az akadályokat).

Mi mást jelent az, mint hogy mi nem magyar nemzetiségek nem vagyunk egyebek mint »rossz«, »akadály«, kellemetlen nehezék, melyet el kell távolítani. De hogyan eltávolítani? Kikergetni, kiközösíteni, elvenni földjeinket, hazáinkat, réteinket, vagy sorban agyonütogetni? Vagy felállítani vagy 7 millió akasztófát?? A vagy egyidejűleg működni (ellenünk) vízzel, tüzzel, dinamittal és méreggel?

Igen, a ki oly elveket ír a homlokára, a melyeket fentebb említettünk, annak úgy kell cselekednie a hogy mondjuk. Mert csak nem fog világba fecsegni az olyan politikus a milyen Banffy és Tisza.

Hadd tudj mindenki, miképen vélekednek rólunk! Barcas tudna meg minden tót lelek, hogy ellenségeink keklébe rejtve milyen rettenetes örvénye tatong a gyűlöletnek, rosszakaratnak, vérszomjúnak, gyilkolási és irtási szándéknak!? Ez ezen trigisikké vediet vadak kívánunk tőlünk szeretetet, hazafiságot, áldozatot s ha arra kerül a sor, életünket is!! Ki akarnak belőlünk kényseríteni valami felsz szeretetet rugdosással, vagdalással, fojtogatással, pofozással!

O nagyon tévednek s csalódi fognak!

Perse a »Magyar Szó«-ladroni«-ai még mincesnek a kormányon, de oda akarnak jutni. S éppen nemzetiségyilkoló politikájukkal akarják megdönteni Széll »újliberalis«-partját és helyébe vissza akarják állítani a régi liberális Banffy—Tisza pártot. Hábeant sioi! Semmit sem veszítünk, ha a magyar politika

ledobja vállairól a Széll-féle baránymezt és teljesen farkasnak mutatkozik be. Mi itt allunk és állni fogunk utolsó leheletünkig.

Aztán csodálkoznak, ha egyik-másik jambor tói, ki ezeket meg sem érti megvadtól az ilyen lávító beszédektől! Pedig ha igaz, ki tudja, nincs-e csupan valamilyen vérmes idealista álmaival dolga az ekeseredett kívülnakotónak!?

Utóhangok a Turóc-szt.-mártoni szini-évadról.

Köszönet a kalendáriumesimálónak. Az új század első firsangja oly hosszú, hogy eifert benne egy tizenöcöd előadásos szini-évad is. Az utolsó években valami üzögfele esett tarsas életünk veltéje, mely megfosztott önbizalmunktól, elvette ambíciókat s a legkésőbbetjőbb visszasesés szinéhoz hozta pangó tarsas életünket. Reakcióról, elvérzésről, szükkebüségéről stb. rebesgettek akkor meggyezerte s mindenki meg volt róla győződve, hogy a helybeli magyar tarsadalom sem kebelében nem indit akciókat, nem küszöleg, mint hazafis tábor nem képes hü maradni közömlenbeli tradícióihöz, hanyatlók, züllök, semmissül . . .!

Jötték-mentek erre gyenge, jobb és jó szintarsulatok s a helybeli magyar tarsadalom közönyébe gomolkozva indifferensül mosolygott s nézte, mint fúlnak bele ezekt mind a defécitek hinárjába s elúrte arcizomrandulás nélkül, hogy a nemzeti műzsa napazamosai ekeseredett szükütké zárják e városra való szomorú visszaemlékezést.

A magyar hazafis mozgalmak e gazdagon zödelő városanak, Turóc-Szt.-Martonnak, erre rossz hire támadt; nem mert ide közeledni valamire való trup hosszú időnkig. Tarsadalmunk pedig, mint az alvajáró, valami rátkülmált, odió-us erőtlenségétől elkapoton, tovább vonszolta a szurgaralt állapot lékoit.

Ekkor megjelent egyszerre, egész váratlanul Baródi Karoly szintarsulata nálunk.

A varas arbronsai lepattogtak az elzárkoott szívekéről s örmel kellett konstatisniuk, hogy a nemzeti műzsa túnjós szava a világot jelentő deszkakról újra visszhangot keltett a fasutaknak látszó kebelükben; kitört a szunnyadó lelkesedés s a magyar tarsadalmi élet vonája újra lüktetni, vibrálni kezdett a nemzeti Geniusz nagy öröme.

Legfőképpen bizonyítéka hazafis érzelmű tarsas életünk ujjaébredésének az a tömeges pártolás, melyben Baródi szintarsulata nálunk részésül s az hamistalan lelkesedés, melylyel egyúthány magyaros és hazafis tárgy előadásat fogadtak. Mindkét megnyilatkozás örvendetes s aranyat érő. A tarsulat anyagi támogatása oly fenomenális volt Baródiék kijelentése szerint, hogy e révén a talpig magyar Blassa-Gyarmat, Ipolyság, Loacon stb. elől ragadta el az elsőséget Turóc-Szt.-Márton.

De Baródi Karoly tarsulata, bár nem volt a legelsőrendű és kifogástalan, bőven részogalt a jóakarató támogatásra.

Tizenöcöd előadásat a legfigyelmesebb változottsággal állította össze s igyekezett erőihez mérten

elismerés követte. Királyi ásztalnok lett — Dipiferorum Regium per Hungariam Magister — később öfelségének belső titk. tanácsosa — Sacr. Doct. Regiaque Mattis Consiliarius — s végre a legszebb címét — mint a trón támazsa — az ország fentartója »Conservator S. Regni Hungariae«. Az 1622. év július hó 11-én tartott közgyűlésen felolvastott Forgách Mária — Baró Révay Péter főispán özvegynéek levele, melyben a megyével tudartja, hogy férje meghalt, s kéri a megyét, hogy férje temetésél képviseltesse magát. Határozatképen kimondott, hogy a felső járásól két hivatalos egyén menne a halott elébe Rudnóig s kíséret a halottat Mosócra — s hogy a szombaton tartandó temetési végigtáteleten jelen legyen a megye nemessége úgy a jobbságyság is. Így akarta a vármegye leróni nagy halájit nagynevű főispánja iránt.

Br. Révay Ferenc

Az 1622. év július 22-ét, Mária Magdolna ünnept megelőző csütörtökön a megye közgyűlésre jön össze, hol is fájdalommal veszi tudomásul szeretett főispánjának halálát. A megye joganal fogva utódiul elhunyt Révay Péternek öccsét, idősb. Révay Ferencet választja; egyúttal a főispáni hivatal elfogadásának köztvetítésére s a főispán övdölésére kiküldötteköl megválasztattak: Justh Miklós, Révay Gispár, Jeszenszky János és Ruttkay János jejegző, azon utafisáll, hogy kérik fel a főispánt, hogy a szent Bertalan ünnept tartandó közgyűlésen a főispán megjelenék — a főispáni esküt

letéve hivatalát elfogadna. A főispán a szeptember 9-én tartott közgyűlésen a hivatalos esküt letézi — hivatalát elfogalja. Kormányzata kezdetben szerzesésnek mondható mindaddig, míg a megyei rendeleteket megtartotta. De midőn a megyei statutumokat mellözve önhatalmúlag akarta kormányozni a megyét — ekeseredést szült amegyénel s a vizsály kiütött, a mi sokszoros királyi elintézését igényelt.

Kezdetben erőlyesen s ügybuugzóan kormányozta a megyét. Sok övdös intézkedés tétetett s 21 pontból álló szabályrendelet hozatott a tisztviselők képesítésére, az ügyek elintézésére s a köző előmozdítására. (Lásd 1623. jk. 203 lap.) A törvény szigorú öre volt, mi kitűnik abból, hogy midőn a vármegye két gyanusított egyént Szklábnya varába minden előzetes vizsgalat nélkül elzarott, ez ügyben a főispán a nádorhoz írt — kérvén öt ez ügyben szigorú vizsgalatot tartatni. A nádor leír a megyéhez, melyben utastja, hogy a főispánhal egyetértőleg intézze az ügyeket, nehogy a köző hátrányt, az artatlanság pedig öldözést szenvedjen.

Évenként tisztújító öléseket tartott. A tisztújító ölésekben saját embereit felölvén — s a szabályrendeletek ellenére a megye felszólalásait félre vetvén — kitört a főispán s a megye között — ama gyaszos visszavonás s ellenségeskedés, mely a megye beléletésében nemcsak az egyéni gyűlölet ödelnek, hanem a köző s rend felbomlásának szomorú tényezője is volt.

A főispán és alispán között ujabb vizsály tört ki. A megye az alispán mellett foglal állást. Az 1633. év november 17-én tartott közgyűlésen Justh Ferenc alispán protestatitól nyujt be a főispán ellen, hogy öt a főispán sértő szavakkal (mpstis jüdex-nek nevezte) illette s egyzersmind felolvasta a főispánnak hozzairt sértő levelet. Ebből kifolyólag az alispán a közgyűlésen tisztársával lemondott. Miután az alispán a megye kérelmére sem akart megmaradni — a megye azt határozta, hogy a főispánhoz küldöttég menjen — melynek tagjai lettek Jeszenszky János, Hrosznovszky András és Lehoczy Matyas — hogy az ügy békés úton intézék el. A küldöttégnek nem sikerült az ügyt elintézni, miutan ragaszkodik a főispán a lemondás elfogadásához, miert a megye azt határozta, hogy a legközelebb tartandó közgyűlésen szavazas útján döntésék el — maradjon-e az alispán vagy nem?

A főispán ezen határozat ellen tiltakozott s kéri a királyt, hogy ez ügyben legfelsőbb királyi döntvény határozzon. A legközelebbi közgyűlésen a megye 8 szavazat ellen 24 szavazattal határozta, hogy az alispán maradjon meg állásában tisztársával. Végre lejött a királyi leirat, melyben inti a vármegyéet, hogy a főispán ellen szört rágaknak — s a fő-és alispán közti ellenségeskedés mely hátrányára van nemcsak a közőjának — hanem az egyéni reputatiónak — s kéri a megyét hogy az ilyen insultusoktól övakodjék — s a tartozó királyi hüség mellett engedelmességre hívja fel s hogy

változatos lenni, adván: operettet, népszínművet, drámát, látványosság és szalondarabot. A közönség tisztelte e szándékát és a hol művészet sikerült fellelkeszteni, elnem maradt az anyagi mellett az erkölcsi elismerés sem.

Egészben véve e társulat működése kielégítette művelzet után ehez közönségünket, s a sok unalmas téli óra kellemes elűzését segítette elő.

A repertoár darabjai közül legkevesebben fogadták közönségünk: »A hadak útja«, Himfy dalait, Gyurkovics lányokat, aztán a régi jó, zamatos népszínműirodalom termékeit: »Nagy apó«, Falu rosszat és a Piros bugyellárst, mely utóbbival befejezték Baródiék a mártóni szereplést.

A népszínművek során el nem hallgathatjuk, hogy a »Falu rossza«-ban, mely f. hó 3-án került színpadra, a társulat anyagi érdekeinek előmozdítása céljából szerepet vállalt társadalmi életünk két igen szimpatikus és közkedvelt tagja: Dugovics Titusz megyei főszámvévó, a ki kipróbált tehetségében lényeg, elvállalta Gonosz Pista, a vén baktér szerepét és Gyöngyösy Árpád, kir. adóellenőr, kire szépen csengő hangjával fogva miután raszabtká voltna Gondor Sándor, az elkínzott szívű szerelmes legény szerepét. Az előadást a műkedvelő közreműködőkre való tekintetből az áll. iskolák tornatermében tartották meg, mely zsűrlőség megteit a legvalogatottabb közönséggel. Már azon körülmény, hogy közönségünk nyilvánosan szerepleni látja kedvelteit, nagy impulzust adott a színházlatogatóknak, hat még a szerepek betöltéséhez köztöt varakozás?

S örömmel konstatajuk, hogy a két műkedvelő szereplése ritka szép sikerű volt. Dugovics Gonosz olyan precíz, kiaknázott, humora oly kacagtatónan eredeti volt, milyet a legjobb társulatok kiérdemesült komikusa sem tudna így adni. Mozdulatai, beszédmodora, s maszkja oly szerelhű volt, hogy intám barátjai sem tudtak ralsmerni. A halas közönség ezek után újabb levelet fű: a már meglevő báberköszorújába.

Méltó partnere volt Gyöngyösy, kinek noha ismerjük már műkedvelői színészhetségét, meglepett bennünket erősen csengő, szép hangjával. Igazi élvezettel gyönyörködünk aréjói magyar nótaiknak az ő ajkairól magyarosan zengő rigmusaiban.

A közönség kitünően mulatott s lelkesen tapsolta a szereplőket, nemcsak a felvonások végén, de a nyitáson is.

Felvonások közben a műkedvelői zenekar játszott s szerzett elismerést a közönség részéről.

Ezen eseményekből pedig azon konzekvenciát vontuk le, hogy miután emilyen sokoldalú műkedvelő szereplőkkel vagyunk szerencsésnek bírní, hogya nagy-szeremesen még körülnéznénk — a demokratikusabb polgár-körökben is — nem-e sikerülne oly műkedvelői művésztábort összehozni, melynek lelkes alkotókész-sége lehetővé tenné a magyar társadalmat is minden hóban egy-egy színlelőadás rendezésével ébren tartani a bóbiskoló magyar szellemet? No de erről máskor.

Vaiujuk be végül, hogy tudunk élni, tenni és áldozni, ha akarunk s adja az ég, hogy önézreire ébredt tudatunk ezentúl se álmosodjék el.

a rend helyre állítása végett tartson tisztújító ülést. (Királeirat két Bécsben 1633. december 17 én.)

Wesselényi Ferenc — Révay Ferencnek esküdt ellensége volt. Midőn Wesselényi 1633. év karácsony táján Lengyelországba — Wesselényi István temetéséről visszajött — a sztrecesni (Sztrecon) várából hazafelmenő Révayt el akarta fogni. Kitiűnik ez a nádornak, a turóc konventhez intézett — eskető-parancs levélétől, melynek értelmében a rutkai és lipóci nemességek eskü alatt valottak, hogy Wesselényi Ferencnek eskü alatt valottak, hogy Wesselényi Ferenc — Wesselényi pedig Turóc-Szent-Márton a jött Révay elfogatására, Révay Ferenc főispán veszedelmes helyeken — havasi utakon éjnek idején menekülhetett Wesselényi bosszúja elől. A merénylő oka családi viszályra vezethető vissza.

1634. évben a királyi leirat következtében megtartott a tisztújító ülés. A főispán kifogásolja — hogy azon Justh Ferenc miután már lemondott — mint alispán működjék. A főispán emberét, Trnócz (Tarnócy) Györgyöt jelöli alispánnak. A megye habar nem akarja ezt tudomásul venni — de a köző iranti tekintetből s a nyugalom helyre állítás szempontjából, jelenleg nem protestal a sérelem ellen.

(Folyt. köv.)

— **Társas összejövetel.** Stubnyafürdőben f. hó 18-án ismét társas összejövetel lesz a Scheicher fele vendéglóban. Az összejövetelben való részvételre a rendezőség lapunk útján hívja fel az összejövetelek iránt érdeklődő megyei hazafias közönség figyelmét.

— **Táncestély.** A turóc szt.-mártóni ifjúság farsang utolsó napján, vagyis febr. hó 27-én hangversenyyel és tombolával egybekötött táncestélyt rendez, melynek javára jövedelme egy sport célokra gyűjtenő alap javára lesz elhelyezve. Az előkészültre vonatkozó megbeszélés f. hó 8-án volt a kanzsínó helyiségben. Az estélyre eleve felhívjuk közönségünk figyelmét.

— **Közgyűlés.** A »Turócmegyey Jótékony Nőegylete« f. hó 19-án tartja kö. gyűlését, a melyre a meghívók a napokban küldeték sőt az el. üg. által.

— **Helyreigazítás.** Lapunk előző számában a kórház balról hozott tudósításunk hiányosságát előre sejtítettük; azért jeleztük is, hogy a jelenvolt hölgyek névsora csak úgy röptében sikerült összehoznunk s ha hiányos, Amorra vessenek, a ki ellőlés a netalán hiányzó neveit figyelmünkől. Ebbeli sejtelmünk csakugyan valónak bizonyult be, amennyiben több kedves hölgynek neve kimaradt, de a hiányos közt. kötelességünknek tartjuk ezúttal jövatenni. Jelen-voltak még: dr. Boros Béláné Bulyovszky Mariska, Rupprich Melanie.

— **Nyilvános számadás.** F. hó 1-én a turócmegyey kórház alapja javára rendezett bál alkalmából felül-fizettek, illetőleg jgyeiket megvaltoztak: Ifj. Justh György főispán úr 6 méltósága 20 K., Gróf Neuhaus Ottó 6 méltósága 17 K., id. Justh György és Justh Kálmán nyug. főispán úr 6 méltóságát valamint Rakovszky Iván, Justh Ferenc és Ujhelyi Attila urak 10—10 K., dr. Haas Jakab úr 12 K., Melleber Zsigmond, Michna Imre, Révay Miklós és dr. Lax Adolf urak, 7—7 K., Csepessányi Ferenc, Somogyi Géza, Fischer Adolf és fia, Graber Jakab, Perli Henrik és Nathán Henrik urak 6—6 K., Topczner Sándor úr 5 K., Medved Ferenc úr 8 K., N. N., Kuffler Zsigmond, Grossmann Miksa, Löwy Mór és Simkó Samu urak 4—4 K., Hoffmann Ede, Rakssányi József, Paulinyi Zsigmond, Zaborszky Ottó, Komora János, Glabik Alajos, Friedmann Mór, Perl Zsigmond, Olah Géza, David Ferenc, Berger Ede, Roll Béla, dr. Lencsér János, Francisczi János, Szmetana József urak és Moskóczi Ferencné 6 nagysága 3—3 K., Zányi Kálmán, Kovács Zoltán, Kohn Hugó, Fischer Lajos, Ferid Ignac és Tomosányi Bertalan urak 2—2 K., Ifj. Velits György, Zaturecky Tamás, Grossmann Adolf, Galanda István és Szibner Gyula urak 1—1 K. Ez úton befolyt 270 korona, jezzek eladásából pedig 352 korona, vagyis összesen 622 korona. Ebből levonva 169-42 koronát a kiadásokra maradt mint tiszta bevétel 452-58 korona.

— **A Turóc Kereskedelmi és Hital-Intezet** f. évi január hó 28-án tartott rendes közgyűlése nem léven határozatképes, február hó 4-én másodízben tartott közgyűlést, a melyen a szokásos előterjesztések után az üresedésben volt igazgatói állás töltetett be. Négy jelölt állott egymással szemben, ugy mint dr. Haas Jakab megyei főorvos, Kuffler Zsigmond, Perl Zsigmond és Links N. Ezek közül Links és Perl urak visszaleptek s így a két első jelölt párta között folyt le a heves küzdelem, amelynek eredménye végül az lett, hogy dr. Haas Jakab főorvos úr, a vármegye közegészségügyének főnöke, lett a győztes. Pénztárossá pedig a f. hó 5-én tartott igazgató-tanácsi ülésen Holländer Samu kereskedő választott meg.

— **Gyűjtés az örökimadás templomára.** A múlt évre szóló gyűjtések december hó 31-ével befejeztelven, a gyűjtő-ívek egy része már beérkezett a gyűjtő-bizottság pénztárosához. Így legutóbb Ifj. Justh Györgyné — bizottsági elnök — ömeltósága íve érkezett be 120 korona gyűjtéssel és *Eskete* Miklósné — alelnök önagsága íve 152 koronával. — Egyben felkéretnek a még be nem küldött gyűjtő ívek tulajdonosai, hogy izeiket — még abban esetben is, ha a gyűjtött pénz már beküldötték is — a gyűjtő-bizottság pénztárosához, minélelőbb beküldeni sziveskedjenek. Fehér János, pénztáros.

— **A jótékony célú műkedvelői előadás.** melyet a cs. kir. szab. kassa-oderberg vasút rutkai főmühelyének iparos ifjúsága f. hó 3-án az ottani római káth. templom alapja javára rendezett, minden tekintetben fényesen sikerült. Színpad: Gerő Károlynak »Próbaházasság« című három felvonásos vígj. színműve. A szereplők díszesetű ügyességgel adták szerepeiket, a miben elismerés illeti az előadás szervezőjét s rendezőjét: Veszely Imre urat, valamint az ügyes sőt, Panlány Gabr. urat. Az előadás kedélyes s reggelit tartó tanönelvonal követte. A nemes célra szánt alap javára felülfizettek: Básztercebányai Szekeskáptalan 40 kor., Kallenda Frigyes, dr. Rimely Károly (Garam-Szt.-Kereszt), Takáts Kálmán (Básztercebánya) 10—10 kor., Vissnyovszky László (Básztercebánya) 6 kor., Epstein László 5 kor., dr. Szolár Vilmos 4 kor., Halkó Zoltán, Patricek János, Wachsberger Lipót 3—3 kor., Brunner Vilmos, Dobos János, Dódek Endre (Bars-Németh), Erős János, Friedmann Mór, Kaibach Józsa, Mayer Janka, Mózser Tivadar (Mosóc), Stüllfi János (Garam-Szt.-Kereszt), Veszelszky Danó 2—2 kor., Beck Jolan, Kallenda József, Omaszta János, Perényi Roman, Reiszkup Ferenc, Rónai Ödön, Tobisch Gusztáv, Zaborszky Ottó, Zedák József, Zsorna Andor, Zsorna Rezső, N. N. 1—1 kor., összes felülfizetés 126 korona. Öz-

szes bevétel 410 kor., 80 fil. Kiadás 184 kor. 91 fil. Tiszta maradvány 225 kor. 89 fil.

— **Vonateligazolás.** Jurecska András nevű suttói lakos f. hó 4-én délután Kralován felé gyalogolva, hogy az utat megrovíditte, a kralováni alapúba tért be. Amde időközben egy vonat is berobogott az alapúba, a midőn Jurecska már ki nem futathatott a vonat elől. Mit volt tehát mást tenni, mint esendesen meghúzódni az oldalánál. Ez a valószínű eset foroghatott fenn. Azonban a szerencsétlen ember úgy látszik a nagy ijedségben fejt vesztette s valamiképpen a vonat kerekei alá került, amelyek mindkét allabszárát elmetztették és miután segítség nem érkezett, — elvérzés következtében meghalt. — Holt tetemet este 7 órakor találta meg az alaput vizsgáló vasúti őr.

— **Egy eltölt apagyilkos.** Lőcsei tudósítónk írja: Uj-Béla szépmegyeyi községben a mult esztendőben apagyilkosság történt. Ugyanis Kulyata András község hites atyjával összetűzött, mire az elvetemült fiú vak dühétől éiragadtatva kést rantott elő a csizmaszártról és azt atyjának szívébe szúrta, a ki mentlen halva összerogyott. A Lőcsei kir. törvényszék tekintetbe véve az apagyilkos beszámíthatatlan állapot, öt csak két évi fegyházra ítélte. A kassai kir. tabla azonban nem látta a beszámíthatlanság esetét beigazolvva, és az apagyilkos fiút tíz évi fegyházra ítélte.

— **Pénzsegély a kopár területek befasítónak.** A földmívelésügyi m. kir. miniszter azokat a szegényebb sorú birtokosokat, a kik kopár területeket önként erdősítnek, pénzsegéllyel támogatja. A turóc-szt.-mártóni kir. erdőfelügyelőség javaslatára a segélyeket a földmívelésügyi miniszter most utalványozta ki. Turócvármegye területén a suttói volt úrbéresék 160 a raktói volt úrbéresék 100, a krpáni volt úrbéresék 100, a tó-prónai volt úrbéresék 200, a hadvigi volt úrbéresék 160, a bresztlyai volt úrbéresék 160 a lipóci közbirtokosok 200, a felső-jeszeni közbirtokosok 80, a bisztricskai közbirtokosok 50 korona pénzsegélyben részesülnek. Szolgálat az buzditásul mindazok ak. a kiknek hasznaveletlen, vagy esekely jövedelmet hozó kopár területek vannak.

— **A pozsonyi kereskedelmi- és iparkamara közleménye az alagutnál beállott forgalmi akadály tárgyában.** Az üzleti körökben széles körben van elterjedve, hogy a pozsonyi alagutnál beállott forgalmi akadály miatt a vasúti áruszállítás Pozsonyból és vissza Pozsonyba nem minden irányban, illetve nem minden állomással való viszonylatban történik akadálytalanul s hogy az áruiak kerülő úton, illetve segélyutirányokon át való szállításából szállító közönséget nagyobb szállítási illeték fogja terhelni. E felfogás következtében városunk kereskedelmi forgalmában jelentékeny csökkenés állott be s az iparosok és kereskedők már érzékeny károsodást szenvednek a sok helyen ok nélkül felbe szakított üzleti összeköttetések miatt. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara ennél fogva szükségesnek látja az érdeket kereskedők és iparosok, valamint szállító közönség tájékoztatására közhírré tenni, hogy a Pozsonyban feladásra kerülő gyors- és tehraruk forgalmát az eddigi közvetlen díjtételek változatlan fenntartása mellett az alagut által megszakított vonal helyett megfelelő segélyutirányokon át minden irányba és minden állomásra és viszont akadálytalanul történik. Természetes, hogy egyrészt a hosszabb utirányok, másrészt pedig a forgalom etelerlessé folytlan rendkívül igénybe vett melkvoalona — kisebb szállító képessége mellett az áruszállítás lebonyolítása nem történeliük oly rövid idő alatt, mint rendszeren s így a nagyobb távolságoknál a kereskedők és iparosaink egy vagy két napi késéssel számításba kell hogy vegyének. Tekintve, hogy a Bécs-felé irányuló forgalom nagy része Pozsony-Ujváros pályaudvarról Hegyeshalomra át bonyolították le, nehogy az utóbbi pályaudvaron árutöltés s így a szállítás további késleltetése következék be, minthogy továbbá e forgalmi akadály előre láthatólag még hosszabb ideig fog tartani, a kamara figyelmezteti a helybéli iparosokat és kereskedőket, hogy áruiikat saját érdekében eszentul is mint eddig a főpályaudvaron adják föl, mert a vasut intézkedni fog, hogy az aruc inuen a legrovidebb idő alatt közvetlen kocsi-kamra továbbításának az újvárosi pályaudvarra, illetve onnan atrakkas nélkül továbbításának. — Tájékozasul közöljük azon főbb segély utirányokat, melyeken át az államvasutak rendközössége folytan a gyors és tehraruk Pozsonyból továbbíthatnak, illetve Pozsonyba érkeznek. a) Bécs (Staatsbahn) egészen Brünnig valamint Bajorország, Schwab-féle Heg-esz-halom-Bruck L/n át, b) a szakleica-dévényújfalusi vonatra, továbbá Bécs. (Nordb.) Marecheg és egész Brünn (Nordb.)-ig Nagy Szombath-féle Kutti-n át, c) Brünn (S auts.) felett a cseh és morvaországi állomásokra Trencsen-Viarapassát át, a kamara le-épéseket tesz a helybéli állomás vezetőségénél, hogy Lamacz-Marecheg-Stradlan valamint Dvény Ujfa-ut-Kuti közötti állomások fogalmában a gyors- és a nem nagysúlyú tehraruk az alagutnál induló személyszállító vonatokkal továbbíthatassanak.

A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara.

Téli menetrend a magyar kir. államvasutakon.

Budapest—Turóc-Szl.-Márton.

Gyorsvonat ind. reggel 7:30, érk. d. u. 2:09
Személyvonat ind. d. e. 9:35, érk. este 7:51.
Gyorsvonat ind. d. u. 3:45, érk. este 10:40.
Személyvonat ind. d. u. 5:20, érk. d. e. 7:16.
Vegyesvonat ind. éjjel 11:00, érk. d. u. 12:12.

Turóc-Szl.-Márton—Budapest.

Vegyesvonat ind. d. u. 4:35, érk. reggel 5:20.
Személyvonat ind. este 9:4, érk. d. e. 10:20.
Gyorsvonat ind. reggel 5:42, érk. d. u. 12:50.
Személyvonat ind. reggel 7:17, érk. este 7:45.
Gyorsvonat ind. d. u. 2:45, érk. este 9:25.

Turóc-Szl.-Márton—Ruttka.

Gyorsvonat ind. d. u. 2:10, érk. d. u. 2:17.
Személyvonat ind. este 7:52, érk. este 8:00.
Gyorsvonat ind. este 10:41, érk. este 10:48.
Személyvonat ind. d. e. 7:17, érk. d. e. 7:29.
Vegyesvonat ind. d. u. 12:13, érk. d. u. 12:24.

Ruttka—Turóc-Szl.-Márton.

Vegyesvonat ind. d. u. 4:20, érk. d. u. 4:34.
Személyvonat ind. este 8:45, érk. este 9:03.
Gyorsvonat ind. reggel 5:30, érk. reggel 5:41.
Személyvonat ind. reggel 7:—, érk. reggel 7:16.
Gyorsvonat ind. d. u. 2:35, érk. d. u. 2:44.

Budapest—Zsolna.

Gyorsvonat ind. reggel 7:30, érk. d. u. 1:55
Személyvonat ind. d. e. 9:25, érk. este 8:35.
Gyorsvonat indul este 6:20, érkezik éjjel 12:25.
Személyvonat ind. éjjel 9:05, érk. reggel 8:25.

Zsolna—Budapest.

Személyvonat ind. reggel 5:18, érk. d. u. 5:55.
Gyorsvonat ind. d. u. 2:58, érk. este 9:25.
Személyvonat ind. este 9:—, érk. reggel 7:55.
Gyorsvonat ind. éjjel 3:35 érk. d. e. 9:45.

Cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasut menetrendje

Érvényes 1899. október 1-től.

Ruttka—Kassa.

Személyvonat ind. d. e. 9:10, érk. d. u. 3:43.
Személyvonat ind. reggel 5:01, érk. d. e. 11:55.
Személyvonat ind. d. u. 3:44, érk. este 10:20.
Gyorsvonat (máj. 15. szept. 15-ig) ind. d. u. 2:41, érk. d. u. 5:10 (Poprád).

Ruttka—Zsolna.

Személyvonat ind. este 8:12, érk. este 9:12.
Személyvonat ind. éjjel 11:34, érk. éjjel 12:35.
Személyvonat ind. d. u. 1:25, érk. d. u. 2:14.
Személyvonat ind. reggel 8:00, érk. reggel 8:55.
Gyorsvonat ind. d. u. 2:25, érk. d. u. 3:10.

Zsolna—Ruttka.

Személyvonat ind. reggel 8:35, érk. 35 d. e. 9:01.
Személyvonat ind. reggel 4:15, érk. reggel 4:45.
Személyvonat ind. d. u. 3:04, érk. d. u. 3:30.
Személyvonat ind. este 9:07, érk. este 9:40.

A helybeli álarcosos bála
jelmez készletek
már megérkeztek,
melyek után rendelmenyeket felveszek
Grossmann Adolf.

MAGYARORSZÁG
KÜLÖNLEGESSÉGE

Dinnye Brandy

Dinnye ital
A leénemesebb dinnye
fajokból párolva

Kapható:
Schwarz Kálmán főelárúsítónál
Turóc-Szl.-Márton.

Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házászer ellentelt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-dörzsöléséket alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, fagyagatánál és meghűléseknél és az orvosok által be-dörzsölésre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Lini-ont olívszev alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házászer, melynek egy háztartásban sem keltené hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban minden minden gyógyszerárban készletben van; főkerék: Török József gyógyszerésznél Budapeston. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bertökü utánzat van forgalomban. KI nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.
RIECHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
es. és kir. udvari szállítók.

Álarcos bál
Turóc-Szl.-Mártonban

1900. évi február 25-én

a „Dom” szintermében.

Kezdeté 8 órákor este.

Minden köhögőnek
a Kaiser-féle mell-cukorkák
a legmelegebben ajánlatnak.
2480 Közgyógyászok hitelesített bizonyítvány a legnyomatékosabban tanusodik a mellett, hogy köhögés, rekedtség, katarhus és elnyálkásodás ellen fellülmulhatatlan.
20 és 40 filléres csomagokban kapható:
GRABER MIKSA és FIA cégénél
Turóc-Szl.-Márton.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmu a művelt közönség számára.

ÁLDASSY ANTAL, BOROVSZKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF, GOLDZSIHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

MAR CZALI HENRIK

Mintegy 2500 szövegképpel, 500 műmelléklettel, 60 színes mülappal 50 történeti térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Terveben, céljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás. A nagy tudomány nyújtja a magyar közönségnek az életkönyvet, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhó ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és irásnólatokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített historiai muzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a mint a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból, csatlólt és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műemkekéről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű bérését, az egésznek művészi értékét adnak.

Ez a tizenkét kötet a legnyersebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemcsak minden műveltségnek tanítója barátja, tanácsadója, mind n mi háznak ékecsere legyen. A mű kiadására egyesül két könyvtudós intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvtudós

Révai Testvérek
irodalmi intézet részvénytársaság

Megjelenik tizenkét kötetben
famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.
Egy-egy kötet ára
rendkívül díszes félbörkötésben, bőrháttal és vászontáhlával
8 frt.
Minden négy kötetben egy-egy kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes kiadásban is
240 füzetben.
Több füzet semmikép sem lesz.
Hetenkint egy füzet fog közrebocsátatni.
Egy-egy füzet ára
30 kr.
A füzetes kiadás díszes be-kötési táblák szállítatnak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

- a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvtárunknál.
- b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával
 - a) kötetenkint utánvéttel bérmentve,
 - b) havi 1 frt 50 kros részletfizetéssel.

Tájékoztató képes prospektust

mutatványfüzetet
ingyen és bérmentve
kald a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.